

Verslag van de 51e vergadering van de Klankbordgroep Gebruikers Natuurterreinen Goois Natuurreservaat op dinsdag 16 februari 2021, aanvang 19.30 uur, via MS Teams

Aanwezig zijn:

- de heer J. de Boer (voorzitter)
- mevrouw K. Kos (directeur-rentmeester GNR)
- mevrouw C. Kersbergen (GNR, teamleider beleidsondersteuning en externe relaties)
- de heer P. Kampen (GNR, teamleider beheer)
- mevrouw Y. Clement (IVN Gooi en Omstreken)
- mevrouw M. van Unen (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie)
- de heer B. Bakker (Fietzersbond, Afdeling Naarden/Bussum/Huizen)
- de heer C. Dekker (Stichting Behoud Gooise Heide)
- de heer D. Jonkers (Vereniging van Vrienden van het Gooi)
- de heer J. Koot (K.C. Gooi- en Eemland)
- de heer O. Langendorff (Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, Afdeling Naerdincklant)
- de heer J. Loggen (Wergroep Landschapsbeheer Nardinclant)
- de heer B. van Loo (Nederlandse Toer Fiets Unie)
- de heer J. Oude Elferink (Vereniging Leefmilieu Het Gooi, de Vechtstreek e.o.)
- de heer F. Prins (KNNV Afdeling Gooi)
- de heer R. Rense (Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken)
- de heer F. Sikking (vertegenwoordiger Beheervrijwilligers GNR)
- mevrouw M. Evers (verslag)

- Afmeldingen/afwezig:
 - de heer J.P. Alsma (Sticht Gooise Wandelsport Bond)
 - de heer J. Huijsing (Gooise Atletiek Club)

1. Opening en afwezigheidsmeldingen

De heer De Boer opent deze MS Teams vergadering en heet allen van harte welkom. Het doet goed om elkaar op digitale manier toch te kunnen spreken, hoewel het een gemis is elkaar niet in levenden lijve te kunnen treffen. De voorzitter heet in het bijzonder de heer Prins welkom. De heer Prins neemt deel als vertegenwoordiger van de KNNV en is opvolger van de heer Van Mens. De heer Prins stelt zichzelf kort voor, sinds 10 jaar is de heer Prins gepensioneerd, na werkzaam te zijn geweest bij Natuurmonumenten, eerst als inspecteur en later ook op internationale zaken.

2. Evt. mededelingen en vragen/opmerkingen n.a.v. het verslag van de 50e vergadering d.d. 6 oktober 2020

Er zijn geen vragen of opmerkingen n.a.v. het vorig verslag overleg d.d. 6 oktober 2020. Het verslag was al vastgesteld na een schriftelijke ronde. De voorzitter dankt de notulist voor de verslaglegging.

3. Presentatie Beheerplannen GNR – door de heer P. Kampen (Teamleider Beheer)

De voorzitter geeft het woord aan de heer Kampen.

De heer Kampen vertelt aan de hand van een presentatie over het beheerplan dat is opgesteld. Via platform ArcGIS-online is het Beheer Registratie Systeem (BRS) in gebruik genomen,

waarin per locatie inzichtelijk wordt gemaakt welk natuurtype aanwezig is, welke bijzonderheden er ter plaatse bekend zijn en welk beheer is voorgesteld.

Elk natuurtype kent daarbinnen nog verschillende subtypes, met bijvoorbeeld details in begroeiing, schaduw/zon en bodemtype. Zo kent bijvoorbeeld het natuurtype “Bos” acht variaties, en “Heide” drie subtypes heide. Verder zijn er het natuurtype “Grasland” en “Poelen”.

Al naar gelang van ontwikkelingen/behoefte kan GNR natuurtypes en variaties toevoegen, waarmee uiteindelijk alle terreinen goed in kaart kunnen worden gebracht. Omdat het BRS ook buiten in het veld gebruikt kan worden, kan de meest actuele en specifieke informatie ter plekke worden toegevoegd.

Ook is er een kwaliteitshandboek (KHB) opgesteld, waarmee criteria en kwaliteitsnormen inzichtelijk zijn, ook voor audits en het aanvragen van subsidies.

Hierna is er gelegenheid tot stellen van vragen.

De heer Dekker vraagt: de paden op de hei schijnen steeds breder te worden. Wat is hier de visie op. De heer Kampen zegt dat door corona-maatregelen er veel meer intensief gebruik gemaakt wordt van gebieden, dat geeft slijtage. Daarnaast was er een echt vochtig najaar én voorjaar, mensen ontwijken vochtige plekken door naast het pad te gaan lopen, ook dat geeft slijtage aan het terrein. Zodra het weer droger wordt gaat GNR dit soort plasvorming op de paden herstellen. En proberen de sluipeggetjes/olifantenpaadjes af te sluiten zodat ze niet verder uitslijten. Het is vaak lastig om het onderscheid tussen een door koeien gemaakt pad en een echt pad te laten zien, waardoor mensen van de wandelpaden afdwalen en steeds meer (ongewenste) brede paden veroorzaken.

De heer Loggen vraagt hoe hoogdunning in 2021 gaat gebeuren. Blijft een deel van de kap liggen? En hoe zit het met afvoer van hout naar biomassacentrales?

De heer Kampen antwoordt dat hoogdunning bedoeld is om de structuur van het bos te verrijken, hier komt niet zoveel commercieel productiehout vanaf.

Als er erg veel dezelfde uitheemse soort in een perceel staat zal er wel gekeken worden of dunning een optie is, en waar wat meer hout eraf komt wordt zowel staand dood hout als liggend dood hout behouden. Als er toch afvoer nodig is, wordt bekeken om dit zo duurzaam mogelijk weg te zetten, bv aan de meubelmakerij. Dit is ook afhankelijk van de kwaliteit van het hout, als de kwaliteit het gebruik voor objecten niet toelaat, dan wordt pas gezocht het hout te laten verwerken als vezelplaat en pas als laatste optie als er niets meer mee kan, dan is de keuze te verwerken tot papier of biomassa. Het heeft de voorkeur om zoveel mogelijk op hoog niveau duurzaam te verwerken, in verband met behoud van vastgelegde CO2.

De heer Sikking vraagt of de activiteiten en meldingen van vrijwilligers zijn meegenomen in het BRS, en hoe de vrijwilligers worden ingepland via de nieuwe systematiek.

De heer Kampen antwoordt dat gegevens in het verleden op een andere manier zijn vastgelegd, en niet in die mate van detail beschikbaar zijn als nu de wens is.

In het nieuwe beheerplan wordt alle informatie veel gedetailleerder vastgelegd, bv. bij een vak met aanduiding zanderig kan staan: openhouden in overleg met vrijwilligers. Door het vastleggen in detail (vakken) is het vanaf nu eenvoudiger om informatie met elkaar te delen en bespreken. GNR is op dit moment bezig deze kleine details te vullen in BRS. Helaas kan door de corona-maatregelen nog niet buiten worden samengewerkt. Zodra dit weer kan zal de regiobeheerder/boswachter met het nieuwe systeem de plannen met de vrijwilligers doornemen. Nieuw en handig is dat dan ook kaartjes kunnen worden geprint en vrijwilligersgroepen daarmee in de hand aan de slag kunnen gaan.

De heer Rense vraagt of rekening is/wordt gehouden met roofvogelnesten en andere bijzondere zaken. De heer Kampen: juist het in detail op het niveau van een vak noteren van zaken, zorgt ervoor dat notities kunnen worden toegevoegd dat er een uitzondering is in dat vak op het algemene beheer. Bijvoorbeeld het sparen – zolang de bomen gezond zijn - van een uitheemse soort (zoals fijnspar), omdat er een roofvogelnest aanwezig is. Hier krijgt de natuur dan voorrang op het algemene beheer. Of zoals een gedeelte van een productiebos waar dennenorchtis in voorkomt, dan wil je de dennenorchtis de beste omstandigheden geven. Juist als er iets nieuws gesignaleerd wordt, als er bijzondere waarnemingen zijn, kunnen deze snel en goed worden genoteerd in dit systeem. Zo kan kennis snel gedeeld worden en blijft deze goed behouden, bijvoorbeeld als iemand opgevolgd wordt (of waargenomen) door een collega. De kennis zit dan niet meer bij één persoon, maar ieders kennis zit in het BRS.

De heer De Boer dankt de heer Kampen voor dit duidelijke en zeer interessante verhaal en vraagt of er ook uitwisseling is van informatie en natuurdoelen met omliggende organisaties/terreineigenaren.

De heer Kampen meldt dat dit op natuurdoel niveau wel gebeurt, maar niet op detail per vak in het terrein. Bij natuurdoel wordt gekeken waar het terrein aan grenst, bijvoorbeeld landbouwgebied, recreatiegebied etc.

In de visie is opgenomen dat GNR graag een netwerkorganisatie wil zijn, dus samenwerken met anderen. De beheervisie staat op de website. De beheerplannen zijn een intern werkdocument. Mocht je willen weten hoe het hier of daar in een terrein of aandachtsgebied zit, vraag dan de informatie op bij GNR.

4. Stand van zaken “Hussen hondenregeling”

De voorzitter geeft voor dit onderwerp het woord aan mevrouw Kos.

De Hondenreguleringsregeling is vastgesteld door het bestuur GNR. Er is een petitie tegen de regeling ontvangen, alle gemeentebesturen zijn benaderd en met zes personen zijn alle vragen van publiek en pers behandeld. Het besluit is breed gesteund en blijven staan.

Op 15 maart a.s. gaat eerst het broedseizoen in, met de daaraan gekoppelde specifieke geldende geboden en verboden. Bij de start van het broedseizoen gaat een campagne lopen om mensen bewust te laten worden van de kwetsbaarheid van de natuur. Daarna worden bordjes geplaatst met de nieuwe toegangsregels voor hondenuitlaters, boa's krijgen instructie t.b.v. voorlichting en vanaf 15 juli 2021 gaat de hondenreguleringsregeling definitief in.

De heer Sikking merkt op of het gezien de huidige toenemende overlast mogelijk zou zijn nog wat toegangsbepalingen aan te scherpen, vooral met betrekking tot de hondenloopgebieden. De heer Kampen zegt dat gezien wordt dat ook hier in de terreinen geen rust meer is voor de natuur. Vaak zie je dat de hond zover van de eigenaar vandaan is gelopen dat er eigenlijk geen appel meer mogelijk is. Misschien kan er in de toekomst worden nagedacht over op wat voor manier een randzone kan worden ingericht.

5. Stand van zaken mountainbikers

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Kersbergen. Zij laat weten dat een aantal mensen vanuit de klankbordgroep zich hebben aangemeld om mee te denken, daar wordt in een latere fase gebruik van gemaakt. Op dit moment is GNR zelf nog bezig met voorbereidingen, zoals gesprekken voeren met collega terreinbeheerders en oriënteren wat de mogelijkheden zijn. Als dit op een rij staat wil GNR verder in gesprek. De heer van Loo, en de andere deelnemers, willen graag ervaringen uit de praktijk en uit andere gebieden buiten het Gooi inbrengen. In het Gooi zijn geen mountainbike circuits, men wil graag bijdragen aan discussie en redenen om daar wel of niet voorstander van te zijn in de terreinen van GNR.

De heer Dekker vraagt wat de actuele afspraak is waar mountainbikers mogen fietsen. Men komt de mountainbikers nu namelijk op alle soorten paden tegen: wandelpaden, fietspaden, bospaden, koeienpaadjes. De heer Kampen licht toe dat de huidige regels kort samengevat zijn: het is toegestaan om je te begeven op paden en wegen, mits je rekening houdt met de andere gebruikers. Op de website staan de mountainbike gedragsregels.

De praktijk is dat door de toenemende druk in de terreinen het meer en meer tot irritatie en conflictsituaties leidt. Ook hier weer de vraag die we eerder bespraken: wanneer is een paadje geen echt pad.

De heer Van Loo haalt aan dat het lastig blijft om de individuele fietser(s) te bereiken. Mensen die aangesloten zijn bij NTFU of kleinere verenigingen zijn zich meestal goed bewust van de gedragsregels en worden via de clubs ook regelmatig op de regels en impact van gedrag gewezen.

De voorzitter stelt voor dit onderwerp in volgende overleggen te blijven volgen, en sluit hiermee dit agendapunt af.

6. Besluit om géén glyfosaat te gebruiken in de GNR natuurterreinen

Mevrouw Kos brengt in herinnering dat in 2019 in de klankbordgroep is besproken dat GNR met het gebruik van round-up wilde stoppen. Het werd al nauwelijks meer gebruikt, alleen in specifieke uitzonderlijke gevallen. De leden van de klankbordgroep steunden de lijn dat er enkele uitzonderingen konden zijn (bv. hardnekkige vogelkers op grafheuvel).

Nu is besloten helemaal geen round-up meer te gebruiken en ook niet via aannemers. In het geval van aardkundige monumenten (zoals grafheuvels waar niet in gegraven mag worden om het monument intact te houden) is nu het beleid om opslag heel tijdig aan te pakken. Jaarlijks monitoren en alles verwijderen als het nog heel klein is. Door op tijd erbij te zijn hoeven geen grote ingrepen gedaan te worden. Ook hierbij kan BRS de benodigde ondersteuning bieden.

7. Beantwoording eventuele vragen naar aanleiding van meegestuurde mededelingen

Bij de agenda zijn drie pdf's met projectmededelingen, beheermededelingen en beleidsmededelingen gestuurd.

De voorzitter geeft de ruimte om vragen te stellen bij deze mededelingen.

De heer Rense vraagt naar de stand van zaken Natuurverbinding Hoorneboeg.

Mevrouw Kos licht toe dat er wat kleinere stappen worden gezet, de uitwerking van de aanpak is men nog mee bezig. Er lopen nog subsidie aanvragen, er is overleg geweest met diverse betrokken groepen. De doelstelling om een goede natuurverbinding te bereiken blijft staan. Het werk aan het gebied gaat minder intensief verlopen. Zie de website, daar staat onder projecten de laatste stand van zaken. Zodra een uitgewerkt projectvoorstel beschikbaar is, wordt dit in de klankbordgroep gepresenteerd.

De heer Sikking vraagt naar de stand van zaken herinrichting parkeerterreinen.

Mevrouw Kos licht toe dat dit een zeer omvangrijk en kostbaar project blijkt, het zit nog in de voorbereidingsfase. Nu met de drukte in de natuur is ook de parkeerdruk omhoog gegaan, dat moet ook opnieuw in de afwegingen worden betrokken.

De heer Oude Elferink vraagt of inzichtelijk gemaakt kan worden waar de natuurcompensatie van de verbreding A27 plaats heeft gevonden/vindt. De heer Kampen deelt mede dat het

grootste deel in plan Huydecoper ligt, en dat het restant verdeeld ligt over 40 verschillende kleinere plekken. Uiteindelijk wordt er alles bij elkaar meer gecompenseerd dan er verloren is gegaan. De heer Elferink kan desgewenst een kaart uit het BRS opvragen bij de heer Kampen om te zien waar al deze terreinen liggen.

De heer Dekker heeft gezien dat Plan Crailo ter inzage ligt, en dat er wellicht wat hoogbouw (3 flats) gaat komen. Zou dit vanaf Gebed zonder End verstoring geven, of zijn er maatregelen bekend om te zorgen dat de gebouwen niet zichtbaar zijn. Verder maakt de heer Dekker zich zorgen over hoe druk het rondom dit gebied wordt, en ook of het ecoduct Laarderhoogt niet onder de druk zal gaan lijden (als er in de buurt veel recreatie volgt en/of een speelterrein). Mevrouw Kos laat weten dat GNR dezelfde en soortgelijke zorgen hebben neergelegd in een zienswijze die binnenkort wordt ingediend.

De heer Sikking vraagt of er al voorbeelden beschikbaar zijn van de nieuwe bebording. Mevrouw Kersbergen deelt mee dat er nog geen ontwerp is. GNR is eerst bezig de kosten in kaart te brengen, die onverwacht hoger zijn dan eerder gedacht. Ook de teksten zijn nog niet gemaakt. Als er meer te melden is volgt meer informatie.

Verder vraagt de heer Sikking aandacht voor de corridor Vliegheide en Tafelbergheide. De heer Kampen weet dat hier kleine stukjes van zijn ontwikkeld, maar dat het nog niet af is. GNR wil meer gebruik gaan maken van al bestaande elementen. De heer Kampen stelt voor met de heer Sikking af te spreken in de Oude Loods en ter plaatse de ideeën door te nemen.

De heer Sikking heeft gehoord dat Landgoed Oud Naarden mogelijk te koop komt of is en wil graag weten in hoeverre GNR nadenkt over aankoop. Mevrouw Kos bevestigt dat het een prachtig natuurgebied is, en wil het bij deze opmerking laten.

De heer Prins vraagt of nu er nieuwe paaltjes van wandelnetwerk zijn geplaatst, de betonnen paaltjes, o.a. voetstappenpad, nog blijven bestaan. Mevrouw Kersbergen antwoordt dat alle betonnen paaltjes behouden blijven. Dit betekent dat op sommige plekken een dubbeling is met het routenetwerk. GNR heeft vanuit historisch besef dit offer (accepteren dat er meerdere paaltjes bij elkaar in de buurt staan) gedaan om alles te laten staan.

8. Doel excursie volgend overleg en sluiting

Gezien de huidige coronamaatregelen is het niet duidelijk of de excursie voorafgaand aan volgend overleg op 1 juni door kan gaan, en in welke vorm het overleg gehouden zal kunnen worden. Mevrouw Kos deelt mede dat er genoeg plekken zijn die we zouden kunnen gaan bekijken, maar alleen als we weten dat het weer kan. Afsproken wordt de ontwikkelingen af te wachten en op dit moment nog geen excursie te plannen.

Hierna dankt de voorzitter allen voor de goede bijdragen en input op verschillende onderwerpen en sluit het overleg.